

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. DR. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Gyanus czélszások.

Debreczen, febr. 24.

A függetlenségi és 48-as párt, mely Kossuth Ferencz épp oly hazafias, mint tapintatos és előrelátó vezetése mellett az ország belső békeességének, ezeréves alkotmányunk felforgatástól való megóvásának s a teljesen felbomlott parlamenti rend helyreállításának mindennél előbbre való érdekében egyelőre felfüggesztette a hadsereg magyar szellemű felrészítéséért több mint egy éven át tartó alkotmányos viaskodásnak rendkívüli fegyverekkel való tovább folytatását: a hosszas küzdelem egyik legbecesebb hadi zsákmánya gyanánt mutathat a választási törvénynek kilátásba helyezett s már a legközelebbi jövőben megvalósítani ígért reformjára.

Gróf Tisza István miniszterelnök nyomban meg is tette ezen a téren a kezdeményező lépéseket s pár hónap óta tartó kormányzásának egyik méltánylandó munkája az, hogy a választási reform tárgyában értekezletre hívta az illetékes politikai vezető egyéneket és pedig minden pártszínezetre való figyelemmel; úgy, hogy ezen az értekezleten alkalmuk volt kifejtetni álláspontjukat még a parlamentben

nem képviselt politikai irányzat vezérférjainak is.

Bár a függetlenségi és 48-as pártnak a választói jog kiterjesztésére vonatkozólag vallott elveit távolról sem fedi a miniszterelnök kilátásba helyezett reformja: mindazonáltal rokonszenves figyelme fordult a Tisza által megindított előkészítő munkálatok felé mindazoknak, kik a választási reformot tovább nem odázható égető politikai szükségnek, az alkotmányos élet létkérdésének tekintik.

Hogy maga a kormányelnök is érzi ezt, legjobban tanúsítja abbéli kötelező ígérete, hogy a választási törvény revízióját még ezen az országgyűlés tartama alatt oly időben fogja keresztül vinni, hogy az új választások — ha azokra rendes időben kerül a sor — már az általalkított törvény alapján fognak végbemenni.

Mindenesetre fényes elégtétele a függ. és 48-as pártnak az, hogy az általa e reform-munka megtételére rákényszerített kormányelnök komolyan és behatóan foglalkozik a felvetett kérdéssel s azt vállalt kötelezettségéhez képest csakugyan megoldani igyekszik.

Ideje is már ennek.

Mert a jelenlegi visszás parla-

menti állapotoknak is legfőbb kutforrása az, hogy a mai képviselőházat részint a választási törvény részrehajlása, részint a választókerületek igazságtalan beosztása miatt a magyar nemzet igazi akaratának kifejezője s valódi képviselőlete gyanánt elfogadni nem lehet.

A 48-iki nemzeti ujjászületés proklamálta a teljes polgári egyenlőséget s ennek daczára száz, még százezrei az arra hivatott honpolgároknak még mindig ki van rekesztve a legszentebb, de egyszersmind legtermészetesebb polgári jog élvezetéből. Természetes törekvése tehát a 48-as nevet viselő pártnak, hogy a 48-as alap tovább fejlesztését e téren is tőle telhető módon minden erővel sürgeti.

A mint a kormány félhivatalos szócsöve jelenti, a belügyminiszteriumban szakadatlanul folynak az előkészítési munkálatok. Tanulmányoznak, statisztikai adatokat gyűjtenek, még pedig az országos központi statisztikai hivatal közreműködésével; úgy, hogy a belügyminiszterium közjogi osztályának már is igen becses anyaggyűjtemény áll rendelkezésére.

A félhivatalos ujságnak ez a híradása mindenesetre örvendetes dolog volna, ha nem füzne hozzá

Három kérdés.

— Mese. —

Írta: **Tolsztoj Leó.**

Egy király egyszer azt gondolta: ha mindig tudná, mikor kell valami művébe kezdeni, ha tudná, minő emberekkel kell dolgoznia, minőkkel nem, főként pedig ha tudná mindig, micsoda a legfontosabb dolog, akkor sohasem volna bosszúsága, bánata. Miután meghányta-vetette a dolgot, kihirdette a király egész országában, hogy nagy jutalmat ad annak, a ki megtanítja reá: hogyan tudja meg az ember, mikor legalkalmasabb az idő valami dolog megkezdésére, kik a legszükségesebb emberek és hogyan óvhatja meg magát az ember attól, hogy a legfontosabb dolog megválasztásában ne csalódjék.

És a tudósok felvonultak, hogy megfeleljenek ezekre a kérdésekre.

Voltak, a kik az első kérdésre ezt mondták: hogy mikor alkalmas az idő valami dolog megkezdésére, azt úgy tudja meg az ember, ha jó előre beosztja idejét, beosztja hónap-szám, esztendő-szám s azután lelkiismeretesen ragaszkodik a beosztáshoz. Csupán így lehet az, — mondták — hogy minden a maga idején történjék. Voltak azután olyanok, a kik azt mondták, hogy előre meghatározni nem lehet azt, mihez kezdjen alkalomadtán az ember; csak arra kell vigyázni, hogy belé ne feledkezzék a

meddő mulatozásba, — hogy mindig ébren figyelje mi történik, s úgy cselekedje azt, amit a pillanatot követel. Megint mások azt felelték, hogy ugyan figyelheti váltig a király azt, a mi történik, az ember egymaga sohasem tudja eldönteni, mely pillanatban mit kell tennie; azért legjobban, ha bölcsek embereket tart maga körül a király, azoknak tanácsa szerint határozza el, mit és mikor szükséges tenni. Megint mások azt mondták, hogy akadhatnak olyan ügyek, a melyekre nézve nincs idő kikérni a tanácsosok véleményét és a mikor abban a pillanatban el kell dönteni, ha itt az idő a cselekvésre, vagy nem. Hogy pedig az ember ezt tudhassa, akkor arra van szükség, hogy előre tudja, mi fog történni; már pedig ezt csupán a táltosok tudják. Azért, ha a király tudni kívánja, melyik dolognak, mikor van az ideje, hát meg kell kérdeznie a táltosokat.

A második kérdésre épp ilyen szétágazóak voltak a válaszok. Ki azt mondta, hogy azok a legszükségesebb emberei a királyoknak, a kik segítik a kormányzásban; ki a papokat nevezte meg ilyenekül; ki meg azt mondta, hogy legnagyobb szükségük a királyoknak az orvosokra van; ki megint azt állította, hogy a katonák a legszükségesebbek.

A harmadik kérdésre: hogy mi a legfontosabb dolog a világon, az egyik azt felelte, hogy a tudomány, a másik, hogy a hadviselés művészete, a harmadik, hogy Isten imádása.

Mikor a király látta, hogy a hány válasz, annyiféle, egyiket sem fogadta el és nem jutalmazott meg senkit; hogy azonban végre is megbízható választ kapjon a kérdésekre, elhatározta, hogy elmegy egy remetéhez, a ki híres vala bölcsességéről, attól fogja megkérdezni.

A remete az erdőben élt, nem mozdult el hazuról soha és a szegény emberekkel állt csupán szóba. Azért hát a király is szegény ember gunyájába bujt s minelőtt a remete czellájá közelébe ért volna, leszállt lováról és egymaga, gyalog indult a kunyhóknak.

Miközben a király a remete felé tartott, ez a kunyhója előtt állt és forgatta ásójával a földet. Hogy észrevette a királyt, köszöntötte, azzal nyomban megint nekifogott az ásásnak.

A remete sovány és gyöngye ember vala. Bele-beledőfte ásóját a földbe s valahányszor megforgatta azt a maroknyi földet, nehezét sóbajtott.

A király odament hozzá és azt mondta:

— Azért jöttem ide hozzád, bölcsek remete, hogy választ kérjek erre a három kérdésre: Melyik az ez időpont, a melyet tudni szükséges s a melyet nem szabad elszalasztani, hogy utóbb meg ne bánja az ember? Kik a legszükségesebb emberek és kikkel kell többet dolgozni, kikkel kevesebbet? Mik a legfontosabb dolgok és következőképpen melyekbe szükséges előbb belefogni, mint a többibe?

olyan kommentárt, mely a legnagyobb kételyek keletkezésére alkalmas. Azt, hogy ennek a kérdésnek a megoldásánál a legnagyobb körültekintéssel, előrelátó bolesésséggel s hazafiú aggodalommal és gondossággal akarnak eljárni: szokásos sablonnak tekintjük, mert mindezek az általános megjegyzések nemcsak a választási törvény újjalakításánál, de valamennyi új törvényénél kell, hogy érvényesüljenek.

Nagyobb bökkenő a mi szemünkben a félhivatalosnak az a további kommentárja, melylyel már előre szembeszáll a „tetszetős elméletekkel.“ Még alig foglalkozott valaki behatóbban ezzel a dologgal s a kormány szócsöve máris polemizál azokkal, kik e kérdést radikálisabb szellemben óhajtanák megoldani. Kijelenti, hogy „kongóbongó frázisok után indulni végtzetes lenne“, hogy „sehol annyi dugarut be nem csempésznek a közéletbe, mint éppen a tetszetős, az ugynevezett népszerű politikai jelszavak leple alatt s épp azért különös óvatosságra vagyunk utalva, hogy a hamis pénzt ne fogadjuk el cserébe az igaziért.“

Előre kijelenti a félhivatalos, hogy *ugrásra* ne számítsunk, mert csakis a teljesen megérlelt kérdések megoldásáról lehet szó. S lerakja a kormánynak ide vonatkozó alapeszméit, mikor jelzi, hogy a kormány az általános titkos választási rendszer meggyéjén innen keresi a választói jog kiterjesztésének módozatait. S a mint mondja „főként arra kell néznünk, hogy az *értelmes, megbízható, komoly* politikai elemek érvényesülését biztosítsuk.“

Nos, ezek a kijelentések oda mutatnak, hogy ebben a kérdésben

aligha számíthatunk teljes megnyugvást keltő megoldásra, mert ime még alig van csirájában az eszme, már is a magyar kormány előre világgá kürtöli, hogy nincs okuk rettegni a konzervatív lelkeknek, mert a választói jog csakis a „*megbízható*“ elemekre fog kiterjesztetni.

Tartunk tőle, hogy a gróf Tisza István miniszterelnök ur által „*megbízható*“-nak találandó elemek bevonása nagyon is szűk keretekre fog szorítkozni s a választási reformnak a legközelebbi jövőben való megoldása oly módon fog megtörténni, hogy az nem áll majd összhangban a miniszterelnök urnak a parlamentben ide vonatkozólag tett kijelentéseivel.

A függetlenségi és 48-as párt, mely e nagy horderejű alkotmánykérdést évek óta szorgalmazza, aligha fog megelégedni azzal a megoldási móddal, a mit a félhivatalos közlöny sejtetni enged. S ha csak így akarja gróf Tisza István miniszterelnök a választási reform keresztülvitelét: akkor csak ott leszünk, a hol ma vagyunk; s százezrei, meg százezrei az elégedetlen és jog nélküli elemeknek még követelőbben fogják harsogni, mint előbb tették: „*Jogot a népek!*“

Benedek János.

Tehát erőszak!

— február 24.

A kormány bécsi szócsöve nyíltan hirdeti, hogy Tisza nem vár tovább. Erőszakkal akarja és fogja letiporni az obstrukciót.

Ezzel azután küzdelembe kergethet valamennyiünket.

Obstrukció egy kis csapat által haj-

A remete csak végighallgatta a királyt, de nem felelt egy szót sem. Azután a markába pökött és megint munkába fogott: fogatta a földet.

— Látom, fáradt vagy, — mondá a király — add ide azt az ásót, majd én dolgozom helyetted.

— Köszönöm — felelte a remete, azzal odaadta az ásót, maga meg leült a földre.

Alig lapított a király egyet-kettőt, már megállt és megismételte kérdéseit. A remete megint nem felelt, csak fölkel s az ásó után nyújtotta kezét.

— No, most már pihenj te, majd dolgozom én — mondta.

De a király nem adta ki kezéből az ásót és folytatta az ásást. Egymásután multak az órák s a nap már lenyugodni készült a fák mögött. A király még egyszer beledöfte ásóját a földbe, azután ezt mondta:

— Azért jöttem hozzád, böles férfiú, hogy választ kérjek kérdéseimre. Ha nem tudsz megfelelni rájuk, mondd meg, hadd megyek el.

— Megállj! Nini, valaki futvást tart erre, nézd meg, kicsoda — mondta a remete.

A király hátrafordult és azt látta, hogy az erdő feől csakugyan futvást tart feléjük egy szakállas ember. A futó ember nyomára szorította kezét, úgy rohant s ujjai közül csurgott a vére. Mikor a király közelébe ért, leroskadt a földre s meg se mozdított fektében, csak nyögött gyöngye

hangon. A király a remete segítségével felgombolta a szakállas ember köntösét.

Akkor aztán meglátták, hogy nagy seb tátong az idegen gyomra tájékán. A király zsebkendőjével úgy, a hogy kimosta a sebet, a remete meg bekötözte. De a vérzés csak nem akart elállani. A király többször megcserélte a meleg vérral ázott kendőt, ki-kimosta, meg be-bekötözte a sebet. Mire a vérzés elállott, a sebesült eszméletre tért és inni kért. A király friss vizért szaladt és magitatta. Ezenközben a nap teljesen lenyugodott s a levegő hűvössé vált, éppen azért a király a remete segítségével bevitte a szakállas embert a kunyhóba és végigfektette a remete ágyán. A beteg, alig hogy lefektették lehunyta szemét és álomba merült.

A király annyira elfáradt a lótas-futástól, meg a munkától, hogy ott aludt el a küszöbön, a hova leült és olyan mély álomba merült, hogy az egész rövid nyári éjszakát végigaludta. Mikor reggel felébredt, sokáig nem tudta fölérni észszel, hol is van s kicsoda lehet az a furcsa szakállas ember, a ki az ágyon fekszik és merőben nézte a csillogó szemével.

— Bocsáss meg, — mondta gyöngye hangon a szakállas ember, mikor észrevelte, hogy a király felébredt s reá néz.

— Nem ismerlek, jó ember és nincs, a mit megbocsássak, — felelte a király.

— Te nem ismeresz, de én ismerlek. Ellenségéd vagyok, az, a ki esküvel fogadta,

hatatlanul vezetve, készülődés alkotmány-sértésre, semmi kilátás a rendes parlamenti helyzet megteremtésére — ez a mi mai politikánk arculatja.

A kormánynak be kell látnia, hogy itt gyökeres orvoslásra van szükség. He-lyileg, pillanatnyilag elfojtani az obstrukciót, de annak okát egyszermindenkori meg nem szüntetni — annyi, mint mikor a magánember úgy rendez gazdasági életét, hogy egy nehéz adósságot még drágább uzsora-pénzzel fizet ki. Ez az uzsora pénz még jobban megbénítja jövődő életét.

Tiltakozunk kell azok ellen a szál-lingó hírek ellen, hogy egyes függetlenségi képviselők Tisza István gróf miniszterelnöknek ahhoz a tervéhez, hogy a Ház szabályait módosítani fogja, megígérték közreműködésüket.

Ilyen függetlenségi képviselőt nem fog találni Tisza ur, mert nincs egyikünkben sem hajlandóság arra, hogy a nemzetet ellenállási képességétől végkép megfosztassuk.

Bizonyos, hogy rozoga, hitvány alkotmányunknak ugyszólván egyetlen támasztó gerendája a házszabály. Nem az obstrukció leveréséért, de bármiféle értékesnek látszó engedményért sem szabad a házszabály megnyirbálásába belemennünk, mert ha ezt tennők, népképviselőre fektetett alkotmányunk (így is gonosz játék) nem volna egyéb a teljes abszolútizmus takarójánál.

A mai parlamenti helyzet tarthatatlansága elvégre onnan keletkezett, hogy a nagyhatalmi hóbot beleütközött a nemzeti érzésekbe. Mi, a függetlenségi és 48-as párt felismertük a helyzet tarthatatlanságát s ime készeknek mutatkoztunk a rendes életmenetet az obstrukciótól való elállásunkkal megteremteni. Hogy a rendes életfolyamatok még sem következtek be, az nem a mi hibánk. Ha reánk biznák ennek teljes keresztülvitelét, akkor mi megadnánk rá az orvosságot s nem csillapító szert adnánk a betegnek, de a betegség csiráját ölnők el, hogy a beteg teljesen meggyógyuljon: ki-

hogy boszut áll rajtad, mivelhogy a bátyám vagy és elraboltad javaimat. Mikor megtudtam, hogy egymagadban készülsz a remetéhez, elhatároztam, hogy megöllek. Akkor készültelek megtámadni, a mikor visszafelé indulsz, de elmúlt az egész nap és csak nem láttalak. Erre előbujtam a bozótból, hogy kikémleljem, hol vagy, de a társaidra bukkantam. Azok rám ismertek és megsebesítettek. Sikerült ugyan elmenekülnöm, de sok vért vesztettem és halott volnék már most, ha te be nem kötözöd sebetem. Meg akartalak ölni és te megmentetted életemet. Ha megölök és ha te is úgy akarsz, én leszek a leghűségesebb rabszolgád és fiaimnak is megparancsolom, hogy példámat kövessék. Bocsáss meg.

A király nagyon megörült neki, hogy ily könnyen sikerült kiengesztelni egy ellenségét, ki mindjárt barátja is lett. Nem csak, hogy megbocsájtott azért neki, de megígérte, hogy visszaadja elkobzott javait és elküldi szolgálatára szolgáit és orvosát.

A király ezután elbucszott a sebesültől, s kilépett a kunyhóból, hogy megkeresse a remetét. Minekelőtte elmenne, utoljára meg akarta kérdezni, hogy megfelel-e a kérdéseire.

A remete az udvarban volt. Ott kuporgott a tegnapi megforgatott földdarabon és fölélékek magvával vetette be azt.

A király odament hozzá és azt mondta:

elégítendő a nemzet jogos és törvényes kívánságát.

Ezzel szemben, hogy akarja a hatalom a rendet helyreállítani? Magunk is kíváncsiak vagyunk reá.

Az ellen azonban eleve tiltakozunk, hogy súlyos természetű adósságunkat uzsorapénzzel fizesse ki az ispán.

Dr. Pap Zoltán,
országgyűlési képviselő.

Az alkoholelles mozgalom.

— február 24.

Az elmúlt hetekben sok szó esett a pálinkaelles mozgalomról. A baj tulajdonképpen oka nem abban van, hogy a munkásnép megszokta a szeszital fogyasztását és ettől elzúll. A fogyasztás ugyanis a kinstár gondosságából korántsem olyan nagymérvű, mint volt ez előtt 15–20 évvel. Akkor a szeszadó jelentéktelen volt, míg ma minden liter szesz után a kimérő háromféle ezimen 55 krajczár adót fizet, meg sem említvén az illeték, III. oszt. kereseti adó és egyéb horribilis kiadásokat. A baj gyökerét főleg ott kell tehát keresni és találni, hogy — mint azt a „Magyar Kereskedők Lapja” írja — a közönség nem jut olyan italokhoz, amelyek elnevezésüknek megfelelőek. Szolgáljon példának a „cognac”. Vajjon hányféle, diszesebbnél diszesebb vignettákkal ellátott és üvegekbe dugaszolt lórét árusítanak az országban konyak elnevezés alatt. És ne tessék azt hinni, hogy csak a depókban. Nem. A legelőkelőbb üzletekben is így van ez, noha konyakot az orvosok a legsúlyosabb betegnek is rendelnek. Nem a kereskedő ennek az oka, csakis a gyáros. És ezzel ki lehet mutatni, hogy közegészségügyi szempontból bírálva a dolgot, a pór-nép, a mely közönséges szeszpálinkát fogyaszt, sokkal egészségesebb italt iszik, mint a konyakot élvező uri osztály. Hogy ez így van, annak egyedüli oka az, hogy hazánkban gombamódra elszaporodtak az éterolajgyártók, a kik beutaztatják az egész

országot, felkeresik a legkisebb községet, könyveket hagynak minden kunyhóban, a melyekben meg van írva, hogy nem kell rumot Braziliából hozatni, hanem mindenki előállíthatja azt hidég uton is. A rum előállításához elegendő fél liter szesz, egy kis rumlégeny, fölkeverve fél liter vízzel és meg van a kitűnő tearum. Hasonló utasítással szolgál a törköly-, szilva- stb. pálinkák előállítása tekintetében és a hiszékeny nép, sőt tapasztalatom szerint főleg az uri osztály, fölül ezeknek a hangzatos utasításoknak, maga kever magának például olyan rumot, a melylyel a teának még a tulajdonképeni ízét is elveszi.

A hatóságoknak kellene tehát első sorban is ezeket az elszaporodott éterolajgyárosokat megrendszabályozni, másrészt pedig oda hatni, hogy a nép valóban tiszta italokat fogyaszthasson, vagyis a törköly tényleg törkölyből, a szilvórium szilvából, a konyak pedig tiszta borpárlatból állítsák elő. A másik ok a borfogyasztási-adó túl magas tétele. A helyes intézkedés az volna, ha az állam, különösen a hazai bortermésünk érdekében, a borfogyasztási adót, ha nem is egészen törli el, de jelentékenyen leszállítja, ellenben a pezsgő után ugyan ezen adóemet jelentékenyen emeli.

Hiszen ma a pezsgőtől fizetett fogyasztási adó semmivel sem több, mint a közönséges kerti boré, noha a pezsgőfogyasztó uriembernél vajmi kevés szerepet játszik, ha egy üveg pezsgő egy-két koronával drágább vagy olcsóbb. A borfogyasztási adó leszállításával lehetővé tétetik az, hogy különösen a munkás-osztály, a mely éppen ugy igényli az ünnep- és vasárnapokénti szórakozást, mint az az osztály, a mely feketekává mellett kávéházban és kaszinóban leli fel szórakozását, pálinka helyett bort igyék. A tulzások ellen maga a törvény valamennyire gondoskodik ama rendetével, hogy italmérő üzletben munkásnépnek munkabért elosztani, vagy a már ittas embernek italt kiszolgálni tilos.

SZINHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Egyenlőség (C bérlet.)

Péntek: Egyenlőség (A bérlet.)

Szombat: Menyecskek. (Bérletszünet)

Blaha Lujza felléptével.

Vasárnap d. u.: Fifin; este: Felhő Klári. (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

Hétfő: Gyimesi vadvirág (Bérletszünet)

Blaha Lujza felléptével.)

A Bob herceg tegnap megint zsufolt ház előtt került színpadra és estére minden jegy elkelt. Ez volt a darab 24-ik előadása, mely Felhő Rózi diadalmas estéinek számát újra szaporította egygyel. Krémerné szépen énekelte Annie-t s most is zajos tetszést aratott Szilágyi pompás borbélyja és Krémer kacagató Pomponiusa. A színház igazgatósága e szezonban még egyszer elő fogja adni a Bob herceget. Ez jubiláris előadás lesz, a melyre már is nagyban készül a közönség.

Egyenlőség. Holnap és holnapután ez a bájos regényes színmű kerül színpadra, a mely két előadásra az utalvány jegyek nem lesznek érvényesek.

Blaha Lujza vendégszereplése. Blaha Lujza fellépései iránt igen nagy az érdeklődés, úgy annyira, hogy az igazgatóság a bérlők helyeit minden előadás előtt való napjának d. u. 5 órájáig tartja fenn csupán. Szombaton a „Menyecskek” előadására a „B” bérlők tarthatnak igényt, a kiknek jegyei péntek délután 5 óráig lesznek visszatartva. Vasárnap a „Felhő Klári” kerül színpadra. Ez előadásra a „C” bérlők jegyei szombathé délután 5 óráig tartatnak fenn. Hétfőn a „Gyimesi vadvirág” előadására az „A” bérlők jegyei vasárnap délután 5 óráig lesznek fentartva.

NAPI HIREK.

Telegrafálás a vasuti kocsiban.

— február 24.

Egy posta- és táviradarist mesélte el nekünk a következő kedves kis történet két: Néhány nap előtt Budapestről hazafelé utaztam. Mélyen elmerültem az újságomban s alig vettem észre, hogy az egyik közeli állomáson egy fiatal házaspár szállt a kocsiba. Rövidesen rá valami, a telegrafálásnál használt billentyűszerű kopogást hallottam. — Föltekinttem s figyelni kezdtem. Az a két fiatal ember, a kik velem együtt szálltak a kocsiba és egymással szemben ültek, zsebkészükkel az ablakfán kopogtak. Jobban figyeltem és ekkor egész tisztán kivettem, hogy az teljesen megegyezik a sürgönyjelzéssel. Biztos voltam benne, hogy az a két fiatal ember távirász. A mikor látták, hogy figyelem őket, abba hagyták a telegrafálást, hanem a mikor látszólag ismét az újságolvasásba merültem, megint elkezdtek. Egész tisztán megértettem a következő beszélgetést:

— Gyönyörű teremtés. Valóságos angyal. Nemde? — kopogta az egyik fiatal ember.

— Igen, — válaszolt a másik — ugy látom, fiatal házaspár.

— Hogy oda simul az édeshez.

— Látom. Folyton szorongatják egymás kezét.

— Aztán micsoda szerelmes pillantásokat váltanak egymással.

— Nem értem, hogy szerethetett bele ilyen szép leány ilyen tökfilkóba.

— Én sem. Ugyan mit talált ezen a tökfejűn?

— Csókra termett szép piczi ajka van az édesnek.

— Igen és én meg is fogom őt csókolni.

— De hogy akarod ezt megtenni? — A legközelebbi alagutnál áthajlok hozzá és megcsókolom.

— Ezt te nem mered megtenni.

— De igenis. Azt hiszi majd a piczike, hogy az ő ura csókolta meg.

Itt aztán telegrafálásuknak vége szakadt, mert a fiatal férj szintén előszedte a zsebkését és a következőt sürgönyözte:

— A legközelebbi alagutban ez a tökfilkó áthajol majd és addig veri össze a tökfejeit, mig minden zápfogatok kiesik. Megértettétek?

Mindketten megértették és a legközelebbi állomáson a mi kocsinkat egy másikkal cserélték föl.

— **Debreczeniek a szatmári főispán beiktatásán.** Megírtuk, hogy Domabidy Elemér főispán, Rásó Gyula alispán és Kovács József polgármester elnöklete alatt küldöttség megy az új szatmári főispán: Kristóffy József beiktatására, mely holnap Nagy-Károlyban fog lefolyni. A küldöttség tagjai holnap reggel 5 órakor utaznak Nagy-Károlyba. A vármegyei küldöttség részéről Rásó Gyula alispán, Debreczen város küldöttsége részéről Kovács József polgármester tartja az üdvözlő beszédet.

— **A pallagi vasut.** Debreczen törvényhatósága már régebben kimondotta, hogy a Pallagra vasutat épített. A mérnöki hivatal a vasut terveit és költségvetését elkészítette és a tanács felterjesztette a ker. miniszterhez, egyidejűleg azt is kérve, a miniszter állapítsa meg a vasut közigazgatási bejárásának idejét. A vasutat a feltételek szerint a gazdasági tanintézet fogja üzemben tartani.

— **A piaci szabályrendelet és az árusok.** Az új piaci szabályrendelet, mely jövő hó 3-án lép életbe, az elsősorban érdekelt árusok nem a legszívesebben fogadják. Sétálmegyek tartják az egyes csoportok, hogy a főtérről és a főter melletti utcákból másfelé viszik őket. Mindennap tömegesen keresik fel Körner Adolf tanácsnokot, kérve a szabályrendelet mellőzésével hagyassa meg őket régi helyükön. Természetes, Körner tanácsnok kéreásüknek nem tehet eleget, az új szabályrendelet minden változtatás nélkül életbeléptetik. A tanács a szabályrendelettel segíteni akart azon a szomorú állapotokon, melyek a piacrendezés terén városunkban uralkodtak. Senki sem vitathatja el, Debreczen városának nem vált dícsőségére, hogy épen a főtéren évtizedek óta ott disztelenkednek a rozoga sátrak. Ideje volt már azokat onnan eltávolítani.

— **Hogy a szabályrendelet a gyakorlatban czélszerű lesz-e és bevál-e, azt a tapasztalat mutatja meg.** Minden újítás nehézséggel és akadályokkal jár és a közönség körében is bizonyos ellenszenvvel találkozunk már azért is, mert kizökkenti a régi megszokott kerékvágásból. Mi sem hisszük, hogy gyakorlatban a szabályrendelet minden pontja a czélszerűségnek megfelelően bevál-e, de úgy tudjuk, hogy a tanács is a tapasztalat útján akar meggyőződést szerezni arról, czélszerű-e a szabályrendelet és ha nem is, akkor egyes pontjaiban nem felel meg a várakozásnak, azon a szerzett tapasztalatok után segíteni fog. Már ezideig az iránt is történt intézkedés, hogy egyes nagyobb utcák sarkain díszes vassátrakat állítanak fel. A tanács egyelőre nem változtat mit sem a szabályrendeleten, jövő hó 3-án végrehajtja azt minden pontjában a legkisebb változtatás nélkül.

— **A kabinet német nyelvű átíratá.** Tegnap érkezett meg úgy Hajdúvármegyéhez, mint Debreczen városához Csanádvármegye hazafias szellemű átíratá, melyben jelentik, hogy a kabinetirodától német nyelvű átíratot kaptak, de ez ellen protestáltak legutóbbi közgyűlésükön s elhatározták, hogy a német nyelvű átíratok ellen felirakamagyarképviselőházhoz. Megküldték erre vonatkozó átíratukat is, kérve annak hazonszellemű átíratival való támogatását. Természetes, hogy mindkét törvényhatóságunktól elvárják, hogy hasonló határozatban

fognak protestálni az ellen, hogy a magyar király hivatalos irodája német nyelvű átíratokat küldjön a magyar hatóságoknak.

— **Vagdalkozó huszárok.** Tegnap este 11 óra tájban vakmerő támadásnak lett áldozata egy rokonszenves fiatal ember, a nagytözsde alkalmazottja: Burai Sándor. A kereskedelmi esti tanfolyamot hallgatja Burai s onnan, az előadásról hazatérve a Bethlen-utczán megtámadta minden ok nélkül két részeg huszár. Az egyik kést rántott s neki rontva Burai-nak mellen akarta szurni. Burai önkénytelenül is a kezével védekezett s a kés az alkarját körülbelül 20 centiméternyi hosszúságban felhasította, úgy, hogy két ütőeret is elvágott. Buraít dr. Szalay Béla-hoz szállították, a ki gyors segílyt nyújtott, a sebet kimosta, bekötözte. Burai azonban a sok vérvesztés miatt időközben eszméletét veszítette s így beszállították a kórházba. A rendőrök letartóztatták a két huszárt Kis Károly és Fekete Lajos 7. huszárezredbeli közhuszárokat, a kiket átadták a katonai őrségnek. A két huszárt kihallgatták, de azzal védekeznek, hogy holtárszegek voltak és semmire sem emlékeznek. — Az eset városzerte nagy részvétet keltett.

— **Jégtörő Mátyás.** Hiába, a néphagyományokon alapuló közmondások igazságát nem lehet megdönteni. — Jégtörő Mátyásról is azt tartják, hogy ha telet talál, elrontja, megtöri a jeget, ha nem talál, csinál telet, jeget stb. Holnap lesz jégtörő Mátyás napja s ma már elküldte a látogatójegyek. Esik a hó, fagyos szél fú, a szép tavaszi napokat elrontotta s telet csinált.

— **Kivándorlás Dorogról.** Magdóbbentő, hogy a szomszédos Hajdudorogról milyen nagy számban vándorolnak ki. Hivatalos kimutatás szerint ebben az évben Hajdudorogról huszonheten vándoroltak ki, nagyjából Amerikába szülő utlevéllel. Persze, ha a kormány maga is olajat ölt a tüze s megbízottakat ajánl a kivándorlás közvetítésére, nem csodálkozhatunk azon, hogy egyre pusztul a jó magyar emberanyag.

— **Az Országos Magyar Szövetség a Csokonai-körben.** Immár teljesen elő van készítve a Csokonai-körnek az a nagyszabású irodalmi estélye, melyet az Országos Magyar Szövetségnek, ennek a nemzetiségi veszedelmek ellen alakult fiatal egyesületnek érdekében tart. A Csokonai-kör választmányától kiküldött rendezőbizottság tegnap délután tartott Dobieczyki Sándor orsz. képviselő elnöklete alatt értekezletet, melyen végleg megállapították a felolvasó ülés idejét, helyét és műsorát. A felolvasó ülésen, melyre a szövetségnek egész táborára lejön gróf Esterházy János elnök vezetése alatt, nem kisebb erők fognak közreműködni, mint Herczeg Ferencz, Endrődi Sándor, Bárony István, Jancsó Benedek, a kikhez Jánosi Zoltán fog csatlakozni. A kiváló vendégek tiszteletére a Csokonai-kör társasvacsorát is rendez, míg a színházban ünnepi előadás lesz; Herczeg Ferencznek

„Kéz kezet mos“ cz. műve van műsorra felvéve. A minderről tájékoztató meghívót a napokban bocsátja ki a Csokonai-kör.

— **A főiskola gazdasági bizottsága** legutóbbi ülésén megalakította a pénzügyi és építészeti albizottságokat. A pénzügyi bizottság tagjai lettek Kiss Albert és Roncsik Lajos elnöklete alatt Nagy Ferencz, Dicsőfi József, Márton Imre és Orosz István. Az építészeti bizottság tagjai lettek Lengyel Imre elnöklete alatt: Sinka Sándor, dr. Erdőss József, Balogh Ferencz, dr. Szikszai Szabó József és dr. Kola János.

— **Megszűnt sertésvész.** Hajdunánáson egy gazdasági udvarban a sertésvész fellépett s e miatt Nánást zár alá helyezték. — Mint most hivatalosan jelentik a vármegyében a sertésvész megszűnt s a város a zár alól feloldatott.

— **A gazdasági ismétlő-iskola ügye.** A miniszter egy év előtt felhívta a várost, hogy állítson fel Debreczenben gazdasági ismétlő-iskolát. A tanács a miniszter felhívásának eleget téendő és belátva azt is, hogy a gazdasági ismétlő-iskolára épen Debreczenben nagy szükség van, megiette az iskola létesítésére a szükséges előintézkedéseket. A tanács megbizta a mérnöki hivatalt, készítse el az iskola tervét és költségvetését, egyidejűleg a tanács megindította a tárgyalásokat a gazdasági egyesülettel is az iránt, vajjon a gazdasági egyesülettel együttesen létesítse-e a város a gazdasági ismétlő-iskolát, avagy pedig a város a maga erejéből állítsa fel.

— **Tragikomédia.** Nekünk, a kik messziről nézzük annak a drámának a lefoiyását, melynek egy jelenete piszroyldörrenés mellett tegnap játszódtott le egyik Deák Ferencz-utczai szállodában, nagyon komikusnak tetszik az eset. De elhiszük, hogy dráma azok számára, a kik szereplői, bár ugyan halálos kimenetelről szó sem lehet. Az eset különben az, hogy egy rovott multu debreczeni fiatalember Sárkány Sándor szerelmes lett Tanárki Zsuzsánnába. Miután azonban Sárkány nem dolgozott s nem tudtak megélni, elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. A férfi épen leakarta löni a leányt, mikor a szobába toppant a szerelmes pár egyik barátja. Sárkány erre magába lött s az ágyra bukott. De még volt annyi ereje, — miután sebe nem veszélyes természetű, — hogy a leány felé kiáltott:

— Na most lödd meg magad te is.
A leány azonban elszaladt. De elszaladt a barátjuk is, a ki magával vitte Sárkány összes ruháit, a tőli kabátját is. Szóval még a drámai jelenetben is kitért belőle a zsebmetsző, a mely foglalkozásból tengette az életét Sárkány is. Sárkányt beszállították a kórházba. Sebe nem veszélyes, fel fog épülni.

— **A fakompetencia kiváltásának határdeje e hó 20-án lejárt.** A tanács ez-uton is felhívja azokat, kik a fakompetenciájukat ki nem váltották, márczius hó 15-ig hozatassák el.

— **Az ipartestület** ez uton is értesíti mindazokat, a kik a vasárnapi ipartestületi közgyűlés alkalmából rendezendő társasvacsorára jegyet váltottak, hogy a jelentkezők nagy számára tekintettel a társasvacsora az „Iparos Otthon“ dísztermében nem tartható meg, hanem ezen barátságos társasvacsora vasárnap este 8 órakor a „Bika“-szálloda dísztermében fog rendeztetni. Midőn ezen körülményt ezuttal is tudomásra hozzu k, egyuttal felkérjük mindazokat, a kik a társasvacsorán résztvenni óhajtának, hogy a vacsora-jegyet az ipartestületnél péntek

délig megváltani sziveskedjenek. Egy teríték ára 2 korona.

— **Országos birkozó-verseny Debreczeában.** A D. T. K. E. márcz. 20-án országos amateur birkozó-versenyt rendez, a melyen csak intelligens amatőrök vehetnek részt. A versenyt Wladimir birokmaster rendezi. Nevezések márczius 5-ig Ben dék Sándor vívómesterhez küldendők. A versenyt a tornaegylet péterfi-utezai csarnokában tartják meg.

— **Halálozás.** Egy érdemes debreczeni polgár haláláról az alábbi gyászjelentést vettük: Legmélyebb fájdalommal tudatjuk felejtetetlen édes jó anyánkat, nagymama, hú testvér, nagynéni, sógornő, nász és jó rokon, néhai özv. Polgár Liptay Miklósné született Hatvai Klára a legjobb édes aya nincs többé, meghalt 1904. évi február hó 23-án reggel fél 7 órakor, életének 71-ik, özvegyiségének 7-ik évében, hosszas szenvedés után. Felejtetetlen halottunk földi részei folyó hó 25-én délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, Rákóczi-utca 11-ik számú házukról, a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a Cegléd-utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmérségeinket és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecze, 1904. évi február hó 23-án. Aldás és béke lengjen porai felett! Bánatos gyermekei: Liptay Eszter férjével Bősörményi Pállal; Liptay Mária férjével ifj. Gyarmathy Istvánnal és gyermekeik Menye: özv. Liptay Gaborné Vásáry Zsuzsánna. Unokái: Gyarmathy Pista, Mariska, Miklós, Klára és Sándor. Egyetlen testvére: Hatvani Mihály és gyermekei. Sógor és sógornők: özv. Liptay Sándorné és gyermekei: Hatvani Zsuzsánna férjével Horváth Imrével és gyermekeik. Nászai: id. Bősörményi István. id. Gyarmathy István nejevel Zöld Máriával. Számos közeli és távoli rokonok nevében is.

— **Felhívás a vásároszó iparosokhoz.** Az asztalos, bádógos, cipész, czizmadia, czukrász, esztergályos, fazekas, fésűs, gubás, kalapos, kárpitos, kefék, kerékvártó, kócsos, kocsigyártó, kosarkötő, kötélgyártó, kovács, mezekalácsos, papucsos, pintér, magyar- és szürszabó, szappanos, szijgyártó, szitás, szűcs vásároszó iparosokat ezuttal is felhívja az ipartestület, hogy folyó hó 26-án, délután 3 órakor az ipartestületnél a heti- és országos vásáron való árulási sorrend megállapítása czéljából (nyilazás) okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Fenti iparosok a megjelenésre saját érdekükben annál is inkább felhívattak, mert a városi tanács a megállapított sorrend alapján fogja a vásározást engedélyezni és az esetleges távolmaradás a távolmaradó iparosoknak érzékeny hátrányára szolgálhat.

— **Lopás.** Venyige Margit cselédleány tegnap jelentést tett a debreczeni rendőrségnek, hogy lakásáról 15 korona készpénzt és egy öltöny ruháját ismeretlen tettesek elloptak. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Betörés a vasuti pénztárba.** Hajdudorogon az éjjel betörték a vasuti indóházba, de a lesrófolt vaspénztárral nem boldogultak. A pénztártiszt ajtáját eltorlaszolták, de a rablókat így is észrevették; lármát ütöttek, mire azok elmenekültek, de a szállító kocsiából számos holmit elloptak. A tettesek többen voltak s a csendőrség nyomozza őket.

— **Adakozások a siketnémák javára.** A febr. 14-én tartott istentisztelet alkalmával begyűlt perselypénzt az egyháznak a siketnémák ajándékozták. Befolyt: A kis templomban 90 kor. 59 fill. Az iskolásteplomban 11 k. 64 f. — A nagy templomban 32 kor. 86 fill. Az új templomban 48 kor. 45 fill. A csapókerében 37 kor.

12 fill. Összesen 220 kor. 57 fill. A róm. kath. templomban 95 k. 40 fill. Egyéb adakozások: A miklós-utezai leányiskola 4 koronát küldött a meghalt Nagy Ibolyka koszorúja árának fölöslegéből, Aranyos József Ujfehértó 3 korona, Ormos Gábor 40 korona. A jószívű adakozóknak köszönetet mond az egyesület nevében: Füleky Pál, pénztáros.

— **Talált iratok.** A Szent-Anna-utezai temető mellett iratokat tartalmazó csomag találtatott, melyet tulajdonosa a mezőrendőrkapitányságnál átvehet.

— **Jó családból való leány irásbeli munkára alkalmazást nyer;** irásbeli ajánlatok Mentze Henrik újdonságok áruházába küldendők.

— **Bámulatraméltó!** 80 kr. egy négyszögöl föld, szőlőskert vagy nyárilaknak való a legszebb helyen, a Gilányi lak-tanyával szemben, Kerekes Géza ur szétosztott földjén. Mesés, jó fizetési feltételek. Parcelálék jegyezhető és felvilágosítással szolgál Turai Farkas, Miklós-utca 8. Naponta 9—10 óráig délelőt.

— **Gardák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mautner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, — Mauthner Odön es. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. — Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépmagvak és a legnemesebb gabona félék dus választéka.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképiállítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

— Apponyi és Tisza. —

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Az Apponyi és Tisza közti incedens foglalkoztatja az összes politikai pártokat, miután úgy látszik, hogy **elkövetkezett az az idő, mikor Apponyi teljesen lelép a kormánypartot támogató utról.**

A szabadelvűpárton örülnek és magasztalják Tiszát. Apponyiék, Ugronék és a néppárt Apponyit dicsőítik.

Az Apponyi-Ugron és Rakovszky triászban a klerikális törekvések szövetségét látják s féltik a liberálistmust.

A Rákosi expedíció itthon.

Budapest, február 24. A Rákosi Viktor vezetésével Dalmáciába kirándult képviselő társaság tagjai 10 napi ut után ma érkeztek vissza Budapestre.

Egy pénzeslevélhordó megtámadása.

Budapest, február 24. Ma délelőtt 9 órakor a Szervita-téren Nagy Károly 783. számú pénzeslevélhordót vakmerően megtámadta 1 **álarcos asszony.** Nagy egyik házban kézbesítést végzett s észrevette, hogy egy álarcos asszony nyomában van. Sőt, — mint az összesereglett néptömeg előtt állította — **az asszony meg is támadta.** — Az asszonyt letartóztatták. Nevét

elhallgatta, egyébként pedig azt vallotta, hogy régóta szereti a levélhordót s régen kereste az alkalmát, hogy ezt tudtára adja. A levélhordó ezt tagadja s fentartja azt az állítását, hogy az asszonyt őt megtámadta.

Orosz-japán háború.

Péttervár, február 24. Lamdsdorf orosz külügyminiszter körjegyzéket intézett Oroszország diplomáciai képviselőihez, az orosz- és japán-háborúra vonatkozólag. E jegyzék szerint a japánok koreai erőszakoskodásukkal megszüntették a szokásban levő nemzetközi jogot. A czári kormány kötelességének tartja a kormányok figyelmét felhívni ez erőszakoskodásokra, melyeknek részleteit hat pontban foglalja össze. E 6 pontban felsorolt tények igazolják a szokásos nemzetközi jog megsértését s ezt abban a biztos reményben közli a hatalmakkal, hogy mindazok a hatalmak, a melyeknél érdekel bírnak az egymásközi viszonyaikat szabályozó nemzetközi jog tételei, Oroszország álláspontját juttatják érvényre. Szükségesnek tartja egyszersmint a hatalmakat figyelmeztetni, hogy miután **a japánok a koreai hatalmat jogtalanul és törvénytelenül ragadták magukhoz, minden utóbbi időben hozott nyilatkozatai érvénytelenek a koreai kormányok.**

Sanghai ból jelentik: A napokban várják két kínai csirkáló-hajónak a megérkezését a Yang-Tze folyamon. Ezeknek azt a kérdést lesz feladatuk megoldani, mely az által keletkezett, hogy a Mandzsuria nevű orosz ágyunaszád megtámadta a Tahotai parancsát s nem hagyta el a kikötőt.

Páris, február 24. A kamarában egy naczionáista képviselő a következő interpellációt nyújtotta be:

— Nyujtsa a kormány felvilágosítást abban az irányban, hogy a hajóraj minden eshetőségre készen legyen és az állam biztonságát semmi se veszélyeztesse.

A válasz még nem került nyilvánosságra.

Szentpéttervár, febr. 24. Jelentik, hogy az orosz Vereskereszt-Egyletnek 12 és fél millió rubel vagyona van, mely 632 fiók-egyesületnél oszlik meg. A japán Vereskereszt-Egyletnek 800,000 tagja van s évi jövedelme 42 millió frank.

London, február 24. Az orosz kormány azon nyilatkozata, hogy a szárazföldi operáció hosszabb időre várható, megvilágítja az egész hadi tervet. **Az oroszok védelmi állásban maradnak mindaddig, míg az európai csapatok és a szibériai tartak az oroszok haderjét meg nem erősítik.**

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 24.

Készáru: 5-el olcsóbb.

Buza áprilisra	8 95—8 96
„ októberre	8 63—8 64
Rozs áprilisra	7 03—7 04
Zab	5 86—5 87
Tengeri májusca	5 56—5 57

Válópör az egyenruha miatt.

Pletyka a nászutról.

(Saját tudósítónktól.)

— február 24.

A városban most rendkívül érdekes pletyka kering szájról-szájra, a mely szól egy fiatal házaspárról és az uniformisról, mint házasságbontó körülményről. Nem tudjuk mi igaz a dologból, mindazonáltal közöljük a kaczagató históriát úgy, a mint nekünk elbeszéltek.

Néhány hónappal ezelőtt egy fiatal-ember megismerkedett a város egyik szépségével, a kinek a kecses természetén és bájos arcán kívül még az az előnye is meg volt, a mi a házasság egyik főfeltétele szokott lenni a modern gondolkozású ifjakkal. A fiatal tisztviselőnek néhány szót szólni és — miután a telekkönyvbe betekintett — megszeretni a kedves leányzókat nem volt nehéz, mivelhogy a kis hölgy is rokonszenvezett az ifjával. Természetesen hamarosan megkérte a leány kezét, a melyet a szülők eleinte vonakodtak kiszolgáltatni. Heves jelenetek voltak a leány és a gazdag papa között, a ki számtalanszor ilyen nyilatkozatot tett:

— Nem, én közönséges emberhez nem adom a lányomat.

— De papa, hisz Edmund nem közönséges ember.

— Mindegy. Tudod jól, hogy én katonatiszthez szántalak téged.

— De hiszen ő is katonatiszt.

— Ezt nem értem, hiszen ő hivatalnok.

— De tartalékos főhadnagy.

A papa arca fölragyogott és örömmel mondta:

— Hát mért nem szólt az az ember mindjárt?

— Na, ugy-e most már rendben van a dolog?

— Nem egészen, mert ha tartalékos, akkor csak félhozományt adok neki.

A fiatal ember megelégedett a félhozományal is, mert az is többet kitett, mint 50 ezer koronát. Nemsokára meg volt az esküvő és a fiatal házaspár nászutra indult. Elhatározták, hogy Velenczébe mennek, a mit különben a papa is szigorúan megkövetelt. A fiatal férj a praktikus gondolkodású ifjak csoportjába tartozván, az utra fölvette az egyenruháját, mert így tudvalevőleg felényi a költség. El is jutottak szépen Velenczéig s boldogan szemlélték a szerelmeseik búbajos birodalmát. A férj buzát vett és a felesége kis kacsóiból mosolyogva szórta a buzaszemeket a Szent Márk-tér aranyos galambjainak . . .

Egyszerre azonban megszakadt a kedves idill. Egy osztrák generális, a ki már napok óta figyelte a fiatal párt, hozzájuk lépett és kemény hangon szólította meg a főhadnagy urat:

— Hát maga mi jogon hordja az uniformist?

— Kérem szolgálatban vagyok, — hebegte a férj.

— Az nem lehet. Csak nem hozza magával a feleségét is? okvetetlenkedett továbbra is a generális.

A főhadnagy a feleségére nézett és elszápadt. Alig tudta kinyögni:

— Kérem, ez nem a feleségem, ez a — szeretőm.

Igy sikerült magát kimenteni, de egyszersmind el is áztatni. A kis menyecske ugyanis roppant megharagudott. Azonnal követelte, hogy csomagoljanak össze és menjenek haza. A megrémült ember hiába magyarázgatott, nem ért semmit s már néhány nap múlva a kis hölgyecske az édes apja keblére borulva, sirva panaszkolt el a szörnyű sérelmet. Az apa kidüllesztette a mellét, a melyet vastag aranyláncz hálózott be s haragosan mondta:

— Egy percig sem fogsz velem élni. Nem azért adtam a leánnyommal huszonöt-ezer forintot, hogy szeretőnek tartsa a férje.

A fiatalok már nem élnek együtt és állítólag az asszonyka be is adta az ura ellen a válókeresetet.

A délvidéki szoczializmus.

— február 24.

Nagybecskerekéről írják: A torontál megyei közigazgatási hatóságok a vármegye vezetőivel az élükön nagy buzgalommal munkálkodnak a szoczialis bajok orvoslásán s ebbeli munkálkodásukkal sikerül is ellensúlyozni a szoczialista izgatók agitációját. Még élénk emlékezetben van például a tordai nagy földvásárlás, a melylyel a vármegye vezetői az ottani földéhes és szoczialista tanokat telített népet földhöz juttatták. Ott szóta csöndes is a lakosság. Most újabban pedig a munkásházak rendszeres építését igyekeznek előmozdítani a megyei hatóságok, hogy a szegény és érdemes munkásokat nemcsak egészséges lakáshoz, de olesón házhoz és telekhez juttassák. Ez irányban az első lépéseket már meg is tették s most tavasszal Törökkanizsán ötezer korona államkölességgel tíz munkásházat építenek az ottani munkásoknak. Egy-egy háznak az ára telekkel együtt 500 korona lesz s ezt az összeget tíz év alatt negyedévi részletekben törlesztik. Tíz évig az illető munkás, nehogy a ház elidegeníthető legyen, csak bérlője lesz a háznak és tíz év múltán tulajdonába megy át. Ez olyan kedvezés, a mi párját ritkítja. A befolyó bérösszegekből évenként újabb munkásházakat építenek, tehát az akció folytonos. A házak adómentesek s a telek után a földadót addig, a míg a ház és telek ára törlesztve nincs, a község fizeti. Miután egyszerre valamennyi munkás igényeit kielégíteni nem lehet, nehogy a munkások között elkeseredés támadjon, vagy igazságtalanságról beszélhesenek, a község legérdemesebb magyar s ugyanannyi számú más nemzetiségű szegény munkásai közül tizet kisorsolnak s így nem protekcióból, hanem a sors kedvezéséből jutnak a házhoz. A hatóságok tehát itt a legmesszebbmenő tapintattal működnek. Ezen az akción kívül fel kell említeni egy újabb földvásárlást is, mely most van folyamatban. A megye vezetőinek közbenjárására ugyanis Szerbpádé község határában ezer holdas birtokot juttatnak át magánkézből a község tulajdonába, a mely ezután igen olesón parcelláztatva, a parasztnak adja. Ilyen és ehhez hasonló akciók ugyszólván állandóan folyamatban vannak a szoczialis-kérdés orvoslásában s hihető, hogy rövid idő alatt meg lehet javítani a helyzetet, mely különben sem olyan sötét, mint egyes hírek festik. — Bajai tudósítónk is arról ad hírt, hogy az ottani munkások érdekében is mindent megtesz a hatóság. Javukra fog szolgálni a kerti munkásiskola is, a melyet tegnap nyitott meg nagy ünnepséggel Molnár István királyi tanácsos. Az ottani szoczialisták vagy ezeröttszáz ember jelenlétében népgyűlést tartottak a gyülekezési jog érdekében.

KÖZGAZDASÁG.

Egy és más a szántásról.

A talaj megmunkálása, gyakori és helyes időben való megszántása: a jövedelmező gazdálkodás elengedhetetlen kelléke. Gazdaságunk vetésre szánt minden talaját legalább kétszer kell megszántani a nyár és ősz folyamán. Első a tarlóhántás, a mely csekélyen eszközöndő, leginkább azért, hogy a tarlómaradványok a talajba kerüljenek s a gyommagvak ott csirázásnak, a szálmamaradványok pedig rothadásnak induljanak. Ezt azonban okvetlenül az őszi mély szántásnak kell követni s nagy hiba, ha az bármely oknál fogva elmulasztatik. Sajnos, ősszel a munkák annyira feltorlódnak, hogy sok esetben sem sikerül minden buza- és rozs-, de még inkább a zabtarlót tarlóhántás után őszi mély szántásban részesíteni, pedig „az őszi szántás feltrágyázás” és csak azon őszi szántás igazán jó, mely a tél beállta előtt befejeztetett, mert a fagy csakis így érvényesítheti elmállást elősegítő hatását, a mely által a talaj kémiai és fizikai átalakulása a legkedvezőbb lehet. Ha a gabonatarló júliusban—augusztusban csak igen csekélyen szántatott és csak tavasszal szántatják ismét, akkor a fagy ezen hatása egyáltalában nem érvényesülhet.

Ha nem szántunk ősszel, akkor a tarlóhántás gyomirtó hatását nem használjuk ki, mert a tarlóhántással kifejlesztett gyomok magot kötnek és ennél jobban szaporodnak a szántatlan tarlón, jobban fejlődnek a növényi betegségek csirái és állati kártevők álcái is, az őszi szántás elmulasztásával tehát ezeket is szaporítjuk. Az okszerű talajmivelés sarktétele az, hogy aratás után a kaszát az eke kövesse és hogy az egész szántóföld, különösen pedig annak azon része, melybe tavasziak jönnek, ősszel még egyszer, lehetőleg mélyen megszántassék. Csakhogy, mint már fentebb említettük — az őszi munkatorlódás sokszor a legjobb akarat dacára sem engedi meg, hogy a gazda a talaj munkát a kellő időben elvégezhesse. Nagyobb gazdaságban könnyű ezen segíteni, mert a nagybirtokos júliusban könnyen beszerezhet néhány igás ökörrel többet s ha a munkatorlódás megszűnt, novemberben—decemberben hizóba foghatja a rendes létszámon felüli állatokat.

A kisebb gazdaságok azonban, a melyek szerény anyagi viszonyok között folytatják üzemüket, ezt nehezebben tehetik és mégsem szabadna lemondaniok a tarlóhántás és a kellő időben végzett őszi szántás nagy előnyeiről. Ezt elérhetik az által, ha a meglevő igás erőt teljes mértékben kihasználják. A tarlóhántásnál ez nagyon jól lehetséges, mert esetleg kettős, vagy esetleg hármas ekék is használhatók. Különösen a laza természetű talajokon avagy csapadék-szegény klíma alatt nem ajánlható eléggé az őszi szántás foganatosítása, különben tavasszal kell szántani, miáltal a talaj még inkább kiszárad, ellenben az ősszel mélyen megszántott talajokat tavasszal csak borenálni kell. Csak, ha nagyon gyomos volna a talaj engedhető meg a tavasszal való újbóli szántás, ilyenkor is azonban a több testű eke teljesen megfelel.

Általánosan ismert tény, hogy laza talaju és esőtlen vidékeken levő gazdaságban a tavasszal alkalmazott foszfor trágyák nemoly hatékonyak, mint akkor, ha ősszel szórtnak ki, mert a talajban nincs elég nedvesség érvényesülésükhöz. A mint azonban okszerű talajmiveléssel biztosítjuk a téli nedvességet, ezen trágyafélék is sikeresebben használhatók fel. Ezért a ki ilyen viszonyok között tavasszal kívánja a mesterséges trágyákat felhasználni, gondoskodjék előbb a talaj kellő mérvű megmunkálásáról, mert előbb az eke, azután a műtrágya.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irtá: Harangi József.

2.)

Az ivóban kettőjükön kívül még csak egy kuvasz volt, mely is az öt megillető helyet, a sutban foglalta el és aludt, nem is álmodván, hogy nemsokára fel kell ébrednie. — A pipafüst, melyet a két hallgató alak terjesztett, már egészen betöltötte a tágas szobát, az ablakok és ajtó hasadékaiban, megnyílásain besettenkedő friss levegő szeszélyes alakokban kavargatva össze-vissza. A csendet csak a vén falóra ketyegése és a künn dühöngő nagyszájú szél bugása zavarta, mely a felkavart havat vágatva kergette maga előtt az országuton. Neki-nekiment a csárda udvarán ácsorgó kopasz ákáczfáknak, a mikor alig bírta kiszibálni foszlányokra tépett ruháját a szurós tövisek közül.

A kántor a szél nótájára alább hagyott a magáéval, mit gondolatában még lelkiismeretesen fújt és olyan furcsán nézett a csapárróra, hogy az felállott helyéről, kezébe vett egy itezés palaczkot, megtöltötte és odaállította Mátyás ur elébe.

— Hajahaj! — szólott az, egy nagyot nyújtózkodva — már aligha jön el Kaszás Maté!

Jankó olyanforma mozdulatot tett a fejével, mintha kételkednék.

— Mondom, hogy nem jön el, — ismétlé a kántor. — Már kilencz óra és még sincsen itt. Nem tudom, mi baja lehet. Az idő csak nem gátolja tán, hisz máskor a csakányos fergeteg sem tartóztatta vissza!

A csapláros könyökének egy mozdulatával adá tudtára a fecsegőnek, hogy higgyen, a mit akar, csak ne beszéljen tovább. Mátyás azután, hogy elhallgathasson, ismét szájához emelte az üveget és ivott, a mit Vastag Jankó is megkívánt s ő meg a kanesőjét fogta a fogai közé s ott is tartotta mindaddig, míg a másik szélével a homlokát nem érinté.

Az élvezet után épen a száját törülte a két férfi, midőn a kuvasz minden előzetes nélkül elkezdé az abc magánhangzóit hosszan és élesen hangoztatni, azután masszabhangzók közül is szaporán beleszótt a melódiába egy néhányat s végezté az egészet egy rövid felkiáltással, a mi a Jankó ur oldalbűtésére volt az önkénytelen válasza. Alig hangzott el a sajtóságos bejelentés valami új vendégnek, felnyitá az ajtó és két darab fülhegyig felfegyverkezett zsandár lépett be az ivószobába.

A zsandárok tehát fel voltak fegyverkezve fülhegyig, a bátorságuk azonban aligha nem nyulhegyig állott; mert az ivóban e ször kikutattak mindent, kivéven a kutyá vaczkat, melyet a birtokos makacsul védelmezett — és miután meggyőződtek arról, hogy a pókhálóban sincsen téli álomra vonult rébellis magyar pók: szepegő nyugalommal foglaltak helyet az ajtó közelében levő löcán.

Egy darabig csak az elővigyázatosan lábközbe vett fegyverek csörögtek, — nem tudni, azok félték-e vagy gazdáik? — azután megszólalt az atyafiak egyike.

— Csárdás kaszta, te tilalmasba járod!

A csárdás gazda érdemesítette annyi meztiszteltetésre a zsandár urat, hogy egyet kopótt a pipaszára mellől, de nem szólott semmit.

— Mondom csárdás kaszta, te tilalomba jársz a pipáddal, az nagyon szűzdohány szaga. Mutassad meg nekem aztat a — hogy is híjják? — zacskódat kos!

Mondanom se kell, hogy ez a haszontalan beszéd mennyire bosszantotta a csaplárost, kivált ha hozzá gondoljuk azt is, hogy az idő tíz óra felé álmosodott, a mikor ő arra is rossz szemmel nézett, a ki beszélt. Megértvén azonban mit óhajt a honboldo-

gitó, hirtelen kiöntötte zacskójából a maradék dohányt, egy darab követ csempészett a helyére; azután az egészet odadobta a zsandárok elé, — egy cseppet sem igyekezvén azon, miképp a kostók közelbélte vége a zsandárkaplár ur orrához ne ütődjék.

— Fúj te, csárdás kaszta, ne az orromat, az a másé! — De mit csinálod te itt egy ketten, magadba?

No hiszen csak ez kellett még János urnak, hogy egy zsandár kérdezni merjen tőle valamit! Felállott a boglyakemence mellől, a lábai közé vett egy karszéket és reá ült, mint a lóra szoktak; a hátát a zsandárok felé fordította: ha kedvök van, beszéljenek azzal.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán, február 24-én bérlet 122. sz. „B“

TAVASZ.

Nagy operett 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, február hó 25-én, bérlet 123-ik szám „C“ — negyedszer:

Egyenlőség.

Fantázia négy felvonásban.

NYILTTÉR.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására juttatni, hogy az itt helyben fennálló.....

EISLER E. M.

czégtől a bizományi áruraktárt és képviselőmet megvontam, melynél fogva a mai naptól részemre sem pénz, sem pedig rendelmenyek felvételére felelősséget nem vállalok.

Kelmékben való szükséglet esetén, kérem közvetlen cégemhez fordulni.

Mintákat kívánatra készséggel küldök.

Kiváló tisztelettel

✠ Szénásy Gyula ✠

Budapest,

IV. Kristóf-tér 4. szám.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.
Főraktar Debreczenben:

Kontsek Gézanál.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SANDOR

fűszer- és csemeg kereskedésében,
Kossuth-utca 17. sz.

2149 sz.
1904

Árverési

és zárt ajánlati hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó Simonffy-uczai 2. számú bérháznak VIII számú bolthelyisége, 1904. évi márczius hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor, a város székházának közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen, — esetleg zárt ajánlat utján, a városi számvéviségnél hivatalos órákban megtekinthető feltételek mellett, 1904. évi május hó 1-ő napjától számított három évre bérbe adatik.

A bérbevételre írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók s azok a fenn érintett feltételeknek megfelelően szerkesztve, az árverés megkezdéséig, az eljárás vezetésével megbízott városi főjegyző urnál adandók be s az árverés megkezdése előtt fel fognak bontatni.

Mely árverésre — a bérelni kívánók figyelme ez uton is felhivatik.

Debreczen, 1904 február hó 11.

A városi Tanács.

Új harisnya-kötőde.

Szedlák és Vámos-ház, Piacz-u. 32. sz.

FISCHBEIN KATALIN

(Schwarz Árminné.)

Elvállalom új harisnyák kötését, használtak fejelését, pamut, gyapju és merezielizirt anyagokból, javításokat igen mérsékelt áron.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett s kitűnő gégekkel ellátott

✠ harisnya kötőde ✠

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Tisztelettel

Fischbein Katalin.

BRÁZAY FÉLE
SŐSBORSZESZ

NACY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
60 KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér

EGY HASZNÁLT, de jó állapotban levő billiard-asztal, dákkokkal és golyókkal együtt, helyszüke miatt eladó. Gottdiener Sámuelnél H.-Nánás.

Pergetett akác-méz
kilója 60 kr.

Keretes akác-méz
kilója 80 krajczár.

Tisztelettel **Deutsch Lajos,**
Piacz-utca 38.

≡ Megállj! Kérem olvasni! ≡

Csöttömegnél eszközölt nagy bevásárlás folytán — míg a készlet tart — szállítok 4 pár czipőt csak 5 koronáért.

1 pár női czipőt erősen szegezett talppal.

1 „ férfi „ erősen szegezett „

1 „ házi-czipő virágos szövetből.

1 „ házi-czipő varrott talppal,

mind igen czélszerű és szép kidolgozással.

Megrendelésnél elegendő a mértéket centiméterekben feladni.

Utánvét mellett szállit:

M. Freiwald áruháza, Krakkau I.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECZENBEN, FÓTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használható **Harmat-arczpor**, mely az arcznak nálandó poudert, a Harmat-arczpor, üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadohoz ára 50 fillér. **A Mollitergin** a legkiváló különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágytságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkíujta kezeket vagy arczbőrt a legrovidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Iztelen csukamájolaj teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle **China-bor.** **China vas-bor.** **Condurangó-bor.** **Pepsin-bor.**

Egy üveg ára
1 korona 60 fillér.

A mélyen tisztelt gazdaközönségnek ezen elszíves tudomására hozom, hogy
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK

kerületi bizarólagos képviselőtét

átvettem és DEBRECZENBEN, Piacz-utca 83. szám alatt egy nagyobb szabású

GÉPRAKTÁRT rendeztem be, hol a m. kir. államvasuti gépgyár eséplőgarnitúráinak, malom-berendezési és egyéb gyártmányainak, valamint más, azonban

CSAKIS ELSŐRANGU GYÁRTMÁNYU kisebb és nagyobb **MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK, MALOMSZERELÉSEK, MINDENNEMŰ IPARI CZÉLOKRA SZOLGÁLÓ BERENDEZÉSEK, ELSŐRENDŰ GÉPOLAJ, KÖSZÉN, TOVOTEKENŐCS, GÉPSZIJJAK** és minden az ipar és mezőgazdaság terén használatban levő egyéb legújabb kivitelben elállított technikai czikkek eladását a legelőnyösebb feltételek mellett a legpontosabban eszközölöm.

A gépvásárlás megkönnyítése czéljából hajlandó vagyok a még ha zháható régi gépeket új államvasuti gépek vásárlása esetén esere úján bevenni és a vásárlandó új gépeket több évi részletfizetésre adni.

Harstein Kálmán.